ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО
СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ" - ОКС „БАКАЛАВЪР" И ЗА ОКС „МАГИСТЪР" СЛЕД БАКАЛАВЪР ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ

(валидна за кандидатстудентската кампания за учебната 2027/2028 година)

1. Социалната медицина като наука – развитие, определение, предмет, структура, функции, методи.
2. Здраве и болест. Социални фактори на здравето – развитие на концепциите за здравето, определение и измерения на здравето, детерминанти на здравето. Класификация на социалните фактори. Социално-медицински подход към здравия и болния човек.
3. Социологически методи в социалната медицина. Въпросникът при социологическото проучване. Анкетен метод. Интервю. Социологическо наблюдение и документален метод.
4. Обществено здраве – същност, измерване и оценка. Източници на данни и детерминанти на общественото здраве.
5. Демографски показатели за статика на населението. Възрастова структура.
6. Медико-социални аспекти на раждаемостта.
7. Медико-социални проблеми на общата смъртност.
8. Медико-социални проблеми на детската смъртност.
9. Медико-социални проблеми на средната продължителност на предстоящия живот.
10. Заболеваемостта като измерител на общественото здраве - основни понятия. Източници и методи за изучаване на заболеваемостта. Международна класификация на болестите (МКБ-10).
11. Социалнозначими заболявания. Рискови фактори за социално-значимите заболявания.
12. Измерване на тежестта на заболяванията – DALYs.
13. Глобални тенденции на хроничните неинфекциозни заболявания.
14. Глобални тенденции на заразните заболявания.
15. Здравната система като социална система – фундаментални цели и функции, еволюция и реформи на здравните системи.
16. Типология на здравните системи.
17. Здравна служба - определение, фактори, функции, организационни принципи. Видове здравни институции.
18. Здравна политика и мениджмънт основани на доказателствата.
19. Търсене и предлагане в здравеопазването. Особености на пазара на здравни услуги.
20. SWOT анализ в здравеопазването.
21. Мениджмънт на професионалната кариера на специалистите по здравни грижи.
22. Международно здравно сътрудничество. Световна здравна организация - развитие и основни насоки на дейност. Глобална и Европейска стратегия на СЗО "Здраве за всички през 21 век".
23. Същност, функции и принципи на здравното законодателство. Основни положения на Закона за здравето, Закона за здравното осигуряване, Закона за лечебните заведения.
24. Първична здравна помощ - концепция на СЗО. Първичната здравна помощ в България.

25. Болнична помощ – потребности от болнична помощ, мисия, цели и статут на болницата, структура и функции на болницата. Оценка на дейността на стационара.
26. Медико-социални проблеми на майчинството.
27. Медико-социални проблеми на детството и юношеството.
28. Промоция на здравето - възникване, същност и развитие на концепцията.
29. Принципи на промоцията на здравето.
30. Здравно възпитание – същност, модели, принципи, методи и средства.

Източници за подготовка:

1. Велева, Н. Икономика на здравеопазването, Издателски Център на МУ-Плевен, 2016
2. Воденичаров Ц., С. Попова, М. Мутафова, Е. Шипковенска. Социална медицина. ИК „Горекс Прес“, София, 2013
3. Георгиева С. Глобално здраве – факти и перспективи. Издателски център МУ-Плевен, 2024, 201 стр.
4. Георгиева, С. Промоция на здравето в училище. Издателски център МУПлевен, 2016, 127 стр.
5. Гладилов, Ст., Евг. Делчева. Икономика на здравеопазването, Принцепс, София, 2009
6. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Социална медицина. Издателски център на МУ-Плевен, 2016, 2017, 2018.
7. Делчева, Евг. Икономика на здравеопазването, Издателски Център на МУ-Плевен, 2013
8. Закон за здравето. Български правен портал – www.lex.bg
9. Закон за здравното осигуряване. Български правен портал – www.lex.bg
10. Закон за лечебните заведения. Български правен портал – www.lex.bg
11. Национален статистически институт. Здравеопазване 2021 - http://nsi.bg/bg
12. Министерство на здравеопазването – www.mh.government.bg
13. Национален център по обществено здраве и анализи. Кратък статистически справочник „Здравеопазване“ - http://ncphp.government.bg
14. Национална здравноосигурителна каса - www.nhif.bg

ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ
ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ "УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ"
МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СЛЕД БАКАЛАВЪР ПО „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ"
(валидна за кандидатстудентската кампания за учебната 2027/2028 година)

1. Лидерство и мениджмънт в здравните грижи. Теории и стилове на лидерство.
2. Основни принципи на мениджмънта в здравните грижи. Теории за мениджмънт. Нива на мениджмънт и типове мениджъри.
3. Теории и модели на здравните (сестрински) грижи. Традиционни и съвременни модели за предоставяне на здравни грижи.
4. Планирането като първа функция на управлението на здравните грижи. Йерархия на планирането. Стратегическо и оперативно планиране.
5. Управление на планираната промяна – основни понятия, теории за промяната.
6. Процесът на вземане на управленско решение. Видове управленски решения. Теоретични системи за вземане на решения.
7. Средства за решаване на проблеми.
8. Управление на работните групи. Различия между група и екип.
9. Комуникации - същност и основни елементи, комуникации в организациите. Информационни сфери.
10. Комуникациите в здравните грижи – видове комуникации, разговори, работни съвещания, работни срещи.
11. Мениджмънт на конфликтите – причини и източници на конфликти в здравните грижи, стратегии и умения за решаване на конфликти.
12. Ефективно управление на времето – главни препятствия и подходи за подобряване на управлението на времето.
13. Управление на човешките ресурси. Привличане, подбор и назначаване на персонала. Интервюто като основен метод за подбор на персонал.
14. Управление на човешките ресурси. Въвеждане в длъжност, ориентация и социализация.
15. Мотивирането като управленски процес в здравните грижи – основни понятия, теории за мотивацията. Наградни програми и стимули.
16. Ефективно управление на материалните ресурси.
17. Контролът като функция на мениджмънта в здравните грижи.
18. Подходи за осигуряване на качествени и непрекъснати здравни грижи.
19. Документация в здравните грижи – протокол за сестрински грижи, технически фишове, сестринско досие.
20. Оценка на работата на персонала. Оценъчна система ПОЛИКАП.

Основен източник за подготовка:

1. Г. Грънчарова, М. Драганова. Управление на здравните грижи. Трето преработено и допълнено издание. Издателски център на МУ-Плевен, 2016 г.
2. Грънчарова Г., М. Драганова. Основи на управлението на здравните грижи с модул „Здравни проекти". Стено, 2022 г.